

Ruzie

Volgens de Wet van Haeckel – ontogenie recapituleert fylogenie – ontwikkelt een organisme zich in zijn individuele bestaan zoals zijn soort zich in de evolutie heeft ontwikkeld. Hieraan danken wij bijvoorbeeld ons staartbeentje. Hoewel biologen deze theorie tegenwoordig te simplistisch vinden, verschaft het de meester in zijn denken over wasdom een bruikbare zienswijze. Ontwikkelingschronologisch verkeren kinderen nog in het stadium van jagers-verzamelaars, zijn schoolpleinen prehistorische jachtvelden en ruzies gewoon nog stammenoorlogen tussen Neanderthalers. Misschien dat ruzies – zeker in het geval van jongens, die zich zo bezien trager ontwikkelen dan meisjes – daarom zo zelden door praten worden opgelost. Nee, het praten moet de meester doen. Hij moet het de ruziemakers opleggen. Ze honderdvijftigduizend jaar vooruit drijven. Het is vragen om problemen.

‘Vertel jij eerst eens jouw verhaal, Sjon,’ zegt de meester.

Sjon kookt. ‘Hij begon.’ Hij is Glen.

Glen houdt zijn lippen stijf op elkaar.

‘Wat deed hij dan?’ vraagt de meester.

‘Slaan.’

‘Sloeg jij Sjon? Glen?’ De meester buigt zich voorover om de holbewoners vorsend en sturend in de ogen te kijken.

‘Hij sloeg ook!’ Glen doet een stap richting Sjon, zijn vuisten klaar om uit te halen, hij is er nog niet klaar mee.

‘Waarom vechten jullie? Wat is er aan de hand?’ De meester dropt de vraag als bij vredesbesprekingen in Versailles en Jalta. Hij doet een beroep op een precair laagje neocortex, waarmee de moderne mens na honderdvijftigduizend jaar zo kan redeneren, plannen en abstract denken, dat we dat voorzichtig ‘beschaving’ noemen. Een beschaving die het evolutionair nut van een potje hersens inslaan vergeten is.

De jongens zwijgen, halen hun schouders op. Ze kunnen het niet zeggen.

‘Jongens, zo kunnen we het niet oplossen.’

Oplossen? Maar de ruzie wás de oplossing!

Sjon en Glen kijken ieder een kant op. Dan steekt Sjon zijn hand uit. Glen schudt ‘em.

‘Sorry,’ zegt Sjon.

‘Sorry,’ zegt Glen.

Zo doen ze dat in de prehistorie.

‘Ik gloei van trots wanneer ik kinderen op zomaar een moment zichzelf zie overwinnen’

Jack de Boer is leerkracht op SBO De Bolder in Franeker. Hij is meester geworden om te blijven vertoeven in wat hij de mooiste periode van een mensenleven vindt: de jeugd.

Iedere dag maakt hij momenten mee waarin de kinderen hun ansten bevechten, hun frustraties beheersen, hun leermoeilijkheden overwinnen of zich verantwoordelijk beginnen te voelen voor de sfeer in de groep. Dat zijn de momenten om trots op te zijn.

In zijn column leest u een greep uit de dagelijkse praktijk van een meester in het SBO.